

Var Ord vil berøre. Han mente, at jeg tidligere skulde have udtalt, at jeg Intet hellere kunde ønske end at ansætte alle theologiske Kandidater strax, og at der derfor fra min Side ikke vilde være Noget i Veien med Hensyn til denne Del af Forslaget. Men det ærede Medlem har herved ikke været ganske korrekt; thi det, jeg yttrede, var ikke sagt med Hensyn til theologiske Kandidater, men med Hensyn til de juridiske, og min Udtalelse faldt navnlig med særligt Hensyn til en ledigværende Post i Kultusministeriet som Assistent, og der nævnte jeg, at der var 20 Kandidater — forresten ikke ganske unge Kandidater, men Kandidater fra 1863 og 65 og saa fremdeles — hvilke Alle efter min Mening passende vilde kunne indtage den omtalte Stilling; men jeg søiede til, at denne Stilling var af en ganske anden Bessaffenhed end en præstelig Stilling, og at der netop ved den præstelige Stilling var det Særlige, at den strax stillede samme Krav til Enhver, der indtog den, saavel i et mindre som i et større Embede, og jeg søiede fremdeles til, at det netop var min Overbevisning og vistnok mange Andres, at disse Krav ved den præstelige Stilling vilde blive endnu vanskeligere ved en Valgmenighed paa Grund af Sagens hele eiendommelige Karakter end ved den almindelige Stilling som Præst i Folkekirken, og at der altsaa med Hensyn til dette vilde være Grund til at tage andre Hensyn, hvor der er Spørgsmaal om Ansættelsen af en Assistent i et Ministerium, som jo netop kun er en ren Begyndelsespost. Heller ikke tror jeg, at den ærede Rigsdagsmand ganske opfattede min Mening, naar han sagde, at jeg skulde have yttret under denne Sags tidligere Behandling overfor en anden æret Rigsdagsmand, at man af de kirkelige Midler kunde hjælpe paa Valgmenighederne, i hvilken Anledning han saa mente, at det vilde være en stor Urimelighed at fastholde disse Bestemmelser og saa paa anden Maade bagefter borttage deres Betydning. Hvad jeg yttrede, var kun dette, at for saa vidt man i det Hele kom ind paa en Ordning af de kirkelige Midler som den, jeg meget vel kunde ønske og ogsaa har gjort Skridt til at faae tilveiebragt, og hvor altsaa Spørgsmaalet om Anvendelsen af Overskudet af disse Midler, efterat de nødvendige og lovbestemte Udgifter vare dækkede, maatte komme frem, vilde der efter min Mening heller ikke være Noget til Hinder for at anvende Noget af dette Overskud til Hjælp for saadanne Valgmenigheder, men — vel at mærke — det skulde ikke gives som Noget, der var almindeligt i alle Tilfælde, og heller ikke som Noget, der kom frem for at borttage Vanskeligheden af de Betingelser, der i Lovgivningen i det Hele vare stillede for Dannelsen af Valgmenigheder. Men uagtet jeg ganske vist kan betragte dette som en ikke altsaa fjern Rantse, vil jeg dog sige, at jeg kun har tænkt mig det, hvor Valgmenigheden har bestaaet i længere Tid, og hvor der har viist sig Vanskeligheder for,

at den kunde vedblive at indtage den særegne Stilling og Betydning, som den forstjente, hvor man altsaa kunde ønske, at der maatte være Leilighed til at appellere til Statsmagten og Rigsdagen om en saadan Anvendelse af Overskudet af de kirkelige Midler til Fordel for denne Valgmenighed. Men den ærede Rigsdagsmand ser, at dette paa ingen Maade vil træde hindrende i Veien for, at Lovens øvrige Betingelser beholde deres fulde Kraft.

Sad: Hvad der har bevæget mig til at begjære Ordet, er de Udtalelser, som nu ere komne fra den ærede Minister. Jeg havde ganske vist ikke ventet Andet end, at den ærede Minister vilde modfatte sig de 2 Ændringsforslag, som her foreligge, og forsaavidt gjøre, hvad han formaade, for at faae dette Lovforslag, som han har forelagt, gjort til endelig Lov i den Skikkelse, hvori han har forelagt det og altsaa helst maatte ønske det; men jeg kan ikke negte, at det har gjort mig lidt ondt, at han ikke har ladet skinte en noget forskjellig Opfattelse af Forslag Nr. 1 og Forslag Nr. 2, og jeg kunde i saa Henseende nok ønske en Udtalelse af den ærede Minister, om han virkelig fastholder den samme Modstand mod begge de foreliggende Ændringsforslag. Det gaar mig og, efter hvad jeg veed, ikke saa faa Andre her i Salen saaledes, at os forekomme de to Ændringsforslag, der foreligge, hvad deres Realitet angaar, at være af ikke lidet forskjellig Bessaffenhed. Vi kunne for vort Vedkommende dele de Betæneligheder, som den ærede Minister saavel i Dag som tidligere har gjort gjældende med Hensyn til Ændringsforslaget under Nr. 2. Vi kunne meget vel indse, at der kan være Grunde, som kunne være overveiede for den ærede Minister, naar han modsætter sig, at Afgangten til at komme til at opnaa den særlige Stilling som Lærer og Præst i Folkekirken, hvilken en Trime-nighedspræst indtager, ikke bliver paa den Maade lettet, som det er foreslaaet af de ærede Forslagsstillere; men derimod kunne vi ikke negte, at vi ikke kunne forstaa den Modstand, som gøres mod det først foreliggende Ændringsforslag. Vi kunne ikke indse Andet end, at det er et i alle Henseender unødvendigt og uønskeligt Træk, der her lægges paa Valgmenighedernes Dannelsse. Jeg for mit Vedkommende skal altid være villig til at indrømme, at det bør fastholdes, at det ogsaa i materiel Henseende træves, at der fra Valgmenighedernes Side vises, at det er deres alvorlige Ønske, som de ville ofte betydelige andre Goder for at opnaa, naar de saaledes paa den omhandlede Maade ville indtage en særlig Plads i Folkekirken. Men det ligger i Sagens Natur, at naar Valgmenighederne skulle uden Understøttelse fra Samsfundets Side lønne en Mand og stille ham i alle Henseender saaledes, at han kan vedblive at være dens